

Minnesanteckningar från workshop A13 Leka ute på förskola

Vi diskuterade förskolegårdars kvaliteter och betydelse för barns hälsa och utveckling. Inledningsvis presenterade vi oss för varandra, sju av deltagarna var från Island så vår workshop fortsatte på engelska. Inledde gjorde Guðríður Anna Sveinsdóttir med att visa fotografier från en förskolegård där hon är verksam, en förskola i Bergheimer på Island. Andra deltagare från Island vittnade om att det var en ovanligt fin gård. Den var stor och gav många möjligheter för lek och rörelse. Därefter visade vi fotografier från förskolegårdar i Stockholm

Först fotografier på två bra förskolegårdar från 1980-talet och därefter på nybyggda gårdar, alla s.k. utsläppsgårdar. Med hjälp av Malmö stads riktlinjer för friytor vid förskolor och skolor resonerade vi om gårdarnas kvaliteter och konsekvenser för barns välbefinnande och hälsa, samt för pedagogernas möjligheter att låta barnen vistats ute. Vi var alla överens om att utvecklingen mot minimala gårdar är oroande. Morgonens föreläsningar hade förmedlat forskningens samstämmiga och väl belagda resultat. Utomhusleken har en avgörande betydelse för barns fysiska och psykiska hälsa, för deras sociala träning, koncentration och inlärningsförmåga. Avsaknaden av utrymme för att rörelse kan medföra risker för framtida fetma, diabetes och hjärt-kärlsjukdomar. Markbeläggning av konstmaterial kan medföra hälsorisker, gårdar som saknar skuggande grönska kan leda till framtida hudcancer och brist på solljus kan leda till B-vitaminbrist. Växtlighet och en utemiljö som lockar barn att röra sig och utforska utemiljön minskar konflikter och stress, bidrar till barns kognitiva utveckling, goda relationer och hälsa.

Det blev slutligen en livlig diskussion i vilken bl.a. skolverkets representant och den finska deltagaren deltog om hur utveckling mot utsläppsgårdar har varit möjlig. Vi lyfte fram att de bindande nationella reglerna för förskolegårdars yta togs bort under 1980-talet och att det sedan dess har det varit upp till kommunerna att besluta om yta per barn. Vi pekade på förtätningen av staden och den hårdare exploateringen av marken.

Workshopledare: Clarissa Kugelberg och Gallie Eng, BUMS, Barns utemiljö i staden

Bums, <https://barnsuthemiljo.com> och Hägerstens Hembygdsförening
www.hagerstensbygden.se